

Krausz Gyönyi És Spatz Erzsébet Level A Marhavagonból, 1944 Telén

Ezt a lapot a nagynéném küldte anyukámnak, 1944 decemberében. Tatabányán dobták ki a marhavagonból. A levelezőlapot Kinszki Imréné és Pollák Árpádné, Akácfa utca 50-be címezték. Ők akkor már tudták, hogy oda visznek minket a Gettóba, mert mielőtt szétválasztottak minket, megmondták, hogy oda fogunk menni, tehát ő ezt a címet tudta. A válogatásnál őket szedték ki, mi anyukámmal, Arankával a gyerekeivel és Mrgittal együtt maradtunk továbbra is. Az az érdekes, hogy a háború idején mindig volt mindenkinél ilyen levelezőlap. És hát itt van ez a döbbenetes szöveg:

"Drága jó testvéreim! Sok fáradozás után sok fáradozás után a Józsefvárosi pályaudvarra vittek és visznek Hegyeshalomra. Mihelyt többet fogok tudni, részletesen fogok írni. Mondogatják, a jó Isten vigyáz majd ránk, csak kérlek benneteket erősek legyetek, ami fő, egészségetekre vigyázzatok. Nyugodjatok meg a helyzettel, majd lesz jobb is. A Klauzál téren odaadtam egy nőnek - ja nem, még a Klauzál téren - Lajcsi, Imre, valamint a kék strandtáskát, mielőtt lehet elviszi nektek. A Jóska holmiját is elküldtem - ezt mondtam - egy másik nővel, de az visszahozta, mert nem engedték be a kapun. Most erősnek kell lenni, mert Erzsikét vigasztalom. - Ez az okosabb testvére, aki persze tudta, hogy ez nem ilyen vidám dolog. - Gyerekeket csókolom, legyetek jók. Majd Németországból hozok nektek valamit. Hatvanöten vagyunk együtt - hát ezt nem írta, hogy a vagonban -, nagy a lárma és nem tudok írni. Milliószer csókollak benneteket: Gyöngyi. XII. hónap 3. vasárnap."

A lap másik oldalán Erzsébet írt néhány sort:

Drága Testvéreim,

A jó Isten védjen és óvjon meg benneteket minden bajtól.

Sok-sok szeretettel csókol mindannyiitokat.

Erzsi

Erzsi, tisztviselő volt, egész életében egy zene-hangszerboltban volt vezető tisztviselő, egy értelmes, okos nő volt. Ő nem jött vissza. Akkor volt a Gyöngyi, az iker, de a születéskor az ikertestvére meghalt. Ő lámpaernyő-készítő volt. Krausz Zsigmond volt a férje, ő is meghalt munkaszolgálatban, de a Gyöngyi visszajött, aztán még egyszer férjhez ment, és nagyon hamar rákban meghalt. Lehet, hogy azért, mert rajta kísérleteztek mint ikren, amikor kint volt Németországban. Valahogy egy yidő után már nem tartottuk a kapcsolatot vele.